

LÄÄNE-VIRU MAAVANEM

KORRALDUS

R a k v e r e

03.04.2014 nr 1-1/2014/350

Kadrina Keskkooli temaatilise riikliku
järelevalve õiendi kinnitamine

„Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 87 lg 1 ja 4 ja haridus- ja teadusministri 30. aprilli 2013.a määruse nr 11 “Riikliku järelevalve prioriteedid, temaatilise riikliku järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2013/2014. õppeaastal” § 7 lg 1, § 9 lg 1 ja 2 alusel:

1. Kinnitan õiendi „Temaatiline riiklik järelevalve Kadrina Keskkoolis” teostatud järelevalve kohta (juurde lisatud).
2. Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide Lääne-Viru Maavalitsusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Einar Vallbaum
Maavanem

ÕIEND

Temaatiline riiklik järelevalve

Kadrina Keskkoolis

I SISSEJUHATAV OSA

1.1. Temaatilise riikliku järelevalve (edaspidi *järelevalve*) “Õpilase arengu toetamine” teostamise aluseks Kadrina Keskkoolis oli Lääne-Viru maavanema 03.09.2013 korraldus nr 1-1/2013/583 „Riikliku järelevalve teostamine Lääne-Virumaa õppeasutustes”

1.2. Järelevalve eesmärgiks oli välja selgitada,

- kas ja kuidas on koolis kehtestatud hariduslike erivajadustega õpilaste (edaspidi *HEV*) õppe korraldamise põhimõtted ja kas töötatakse kehtestatud *HEV* õpilase õppe korraldamise põhimõtete järgi, milliseid tugimeetmeid koolis rakendatakse;
- kas ja kuidas on tagatud tugispetsialistide teenus;
- kas ja kuidas korraldatakse koolis andekate õpilaste juhendamist;
- kas dokumentatsioon kajastab õppekavas sätestatud;
- kas kooli veebilehel on õppekava avalikustatud;
- kas pedagoogide täienduskoolituse võimaldamisel on lähtutud kooli arengukavas ning kolme aasta tegevuskavas määratletud põhisuundadest ja –valdkondadest, sisehindamise tulemustest, riiklikest prioriteetidest
- kas on pedagoogide täienduskoolitus kavandatud kooli üldtööplaanis;
- kas koolis on korraldatud pedagoogide täienduskoolituse tulemuslikkuse analüüsimine;
- kuidas on proportsionaalselt 2010/2011., 2011/2012. ja 2012/2013. õppeaastal korraldatud koolide pedagoogide osalemine täienduskoolitustel;
- kuidas on jaotunud täienduskoolituse rahastamise allikad ajavahemikus 01.01.2012–31.12.2012;
- kas on EHISes märgitud andmed kooskõlas koolis kohapeal oleva dokumentatsiooniga.

Järelevalvet teostas 19. veebruarist kuni 3. märtsini 2014. aastal Lääne-Viru maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna inspektor Maaja Valter.

1.3. Järelevalve käigus vesteldi kooli direktoriga ja õppealajuhatajaga, kooli pedagoogidega (sh eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi ja õpetajatega), kooli meditsiinitöötajaga, hoolekogu liikmetega; tutvuti kooli dokumentatsiooniga; tutvuti kooli õppe- ja kasvukeskkonnaga, sh õppe- ja kasvatustegevusega; osaleti HEV õppe kokkuvõtlikul konverentsil; analüüsi kogutud statistilisi ja finantsnäitajaid .

1.4. Lühülevaade õppeasutusest:

1.4.1. Kadrina Keskkool on munitsipaal-õppeasutus. Aadress on Rakvere tee 4, Kadrina alevik 45201, Kadrina vald, Lääne-Virumaa

1.4.2. õppeasutuse liik – põhikool ja gümnaasium ühe asutusena;

1.4.3. õppeasutuse pidaja on Kadrina vald;

1.4.4. õppekeel on eesti keel;

1.4.5. õpilaste arv 20. veebruari 2014. aasta seisuga oli EHISE ja kohapeal kontrollitud andmetel 552 .

1.4.6. Pedagooge oli 56, sealhulgas direktor ja õppealajuhataja.

II OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

Kadrina Keskkool (edaspidi *kool*) on 30 klassikomplektiga ühe asutusena tegutsev põhikool ja gümnaasium.

Põhikooli igas kooliastmes on 9 klassikomplekti, gümnaasiumis 3 klassikomplekti.

2.1. Hariduslike erivajadustega (edaspidi HEV) õpilase õppe korraldamine (vt tabelid 1–4)

2.1.1. HEV õpilase õppe korralduse põhimõtted kooli õppekavas ja tugimeetmete rakendamine.

Kooli dokumentatsioon ja vestlused kooli pedagoogidega näitavad, et koolis on õppeprotsessi juhtimine ja õppekorraldus, sealhulgas HEV õpilaste õpe, põhjalikult läbi mõeldud ja korraldatud. Õppe- ja kasvatustöö suunamine ja juhtimine on süsteemsed, tegevused järjepidevad (paljud üle kümne aasta) ja analüüsitud, arvestades seejuures trende rohkem kui kümne aasta jooksul.

Kool on sageli olnud praktikabaasiks üliõpilastele. Käesoleval, 2013/2014.õppeaastal on sotsiaalpedagoog juhendanud kahte praktikanti. Järelevalve ajal on tulevane klassiõpetaja sooritamas praktikat õpiraskustega õpilaste klassi juures.

Kooli õppekavas, mis on kehtestatud 2011. aastal, on peatükis „Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korralduses“ kirjas, et kooli õppe-kasvatustöö korralduses peetakse silmas õpilaste erivajadusi, klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele,

kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

HEV õpilaste õppe korraldamise põhimõtted on põhjalikult kirjeldatud „Õpilaste nõustamise ja õpiabi korras“, mille üldosas on öeldud, et see dokument kuulub kooli õppekava juurde. HEV õpilastele on pööratud tähelepanu kooli „Põhikooli hindamisjuhendis“. Lisaks on 2009. aastal kehalise kasvatuses õpetajate poolt kirjeldatud (avalikustatud kooli veebilehel) HEV õpilaste hindamine kehalises kasvatuses.

Protokollidest nähtub, et HEV õpilastega tehtavat tööd analüüsitakse regulaarselt õppenõukogudes. Vestlustest selgub, et HEV õpilastega seotud temaatika on olnud tähelepanu all direktori nõukogus.

Õppekava ja selle osaks olevad HEV õpilaste õppe korraldust reguleerivad dokumendid on läbi arutatud õpetajate töögruppides (õpetajatega vestlustest, aineseksioonide töö aruannetest), kooli õpilasesinduses (vestlusest huvijuhiga, protokollis ei kajastu), hoolekogus (vestlusest hoolekogu juhiga, protokollis ei kajastu) ja õppenõukogus.

Tabel 1. HEV õppe korraldus					
Kehtestatud õppekavas (jah/ei)	Kooli õppenõukogu arvamus (jah/ei)	Kooli hoolekogu arvamus (jah/ei)	Kooli õpilasesinduse arvamus (jah/ei)	Õppekava avalikustamine veebis (jah/ei)	Koordineerija määramine (dir kk nr, kuupäev)
jah	jah	jah	jah	jah	nr 1 1.09.2010

Kooli põhimääruse alusel on koolis moodustatud õpiraskustega õpilaste klassid. Nimetatud klassid on regulaarselt tegutsenud alates aastast 1984. aastast. Käesoleval õppeaastal tähistatakse koolis õpiraskustega õpilaste klasside (endiste tasandusklasside) moodustamise 30. aastapäeva üleriigilise konverentsiga.

Kooli HEV õpilastega tehtavat tööd koordineerib kooli sotsiaalpedagoog, kes on kooli vilistlane ja koolis töötanud alates 2004. aastast. Sotsiaalpedagoog on direktori poolt 1.09.2010 määratud ka HEV koordinaatoriks. Kokkuleppeliselt koordineerib andekate õpilastega tehtavat tööd kooli õppealajuhataja.

Vestlusest selgus, et HEV koordinaatori ülesandeks on omada ülevaadet kooli HEV-õpilastest (välja arvatud andekad); vajadusel võtta kokku arutelugrupp (kooli nõustamiskomisjon) õpilase, vanema ja õpetajate nõustamiseks ning tugisüsteemide ja -meetmete rakendamiseks; pidada sidet kooliväliste spetsialistidega.

Individuaalse arengu kaartide täitmise eest vastutavateks on käskkirja alusel klassijuhataja ja järelevalvet teostab HEV koordinaator.

Koolis rakendatavad tugimeetmed on kooliks ettevalmistusklass, andekate õpilaste toetamine, õpilaste arenguestlused, ainealased konsultatsioonid, õpiraskustega õpilaste klass, õpiabirühmad, koduõpe, individuaalse õppekava järgi õpetamine, pikapäevarühm, õpilaskond, sotsiaalpedagoogi nõustamine, psühholoogi nõustamine, meditsiiniline abi, raamatukogu tegevus, karjäärinõustamine.

Tabel 2. Rakendatavad tugimeetmed HEV õpilase arengu toetamiseks				
Tugimeetmed	Haridusliku erivajadusega õpilaste arv		Individuaalse arengu jälgimise kaart	
	EHIS	Dok	Õpilaste arv	Protsent HEV õpilaste arvust
Õpiabirühm põhiharidust omandavatele õpilastele eripedagoogilise abi osutamiseks	84	84	84	100
Õpiabirühm põhiharidust omandavatele õpilastele logopeedilise abi osutamiseks	0	0	0	0
Õpe HEV õpilaste klassis	0	0	0	0
Individuaalne õppekava	1	1	1	100
Õpiraskustega põhiharidust omandavate õpilaste klass	85	85	85	100
Koduõpe	1	1	1	100
Õpilaskodu	6	6	6	100
Pikapäevavõim	27	27	27	100
Kokku	204	204	204	100

Koolis tegutsetakse varajase märkamise printsiibist lähtudes. Kool teeb tihedat koostööd lasteaiaga ja sealse logopeediga HEV õpilaste varase märkamise osas. Kordadel, kui valla lapsi on maakondliiku nõustamiskomisjoni suunatud rohkem, on nõustamiskomisjoni istung läbi viidud kohaliku vallavalitsuse ruumes. Mõnel aastal on kohapeal korraldatud ka lastepsühhiaatri vastuvõtt.

Kooliks ettevalmistusklass annab võimaluse välja selgitada HEV lapsed koduste koolieelikute hulgast.

Õpiraskustega õpilaste (tasandusklassid) **klassid** on koolis töötanud juba 30 aastat. Kool on palju panustanud õpetajate koolitamisele tööks HEV õpilastega. Käesoleval õppeaastal töötab õpiraskustega õpilastega kokku 37 õpetajat. 1.-3. klassi klassiõpetajad on kõik läbinud pika eripedagoogikaalase koolituse. Ülejäänud õpetajatest on pikk koolitus läbitud x õpetajal. Tänu sihipärasele tööle ja heale õpetajate kaadrile on õpiraskustega õpilaste klasside maine vallas ja maakonnas hea. Väljastpoolt valda õpilaste arv on pidevalt vähenenud. Käesoleval õppeaastal õpib 87-st õpiraskustega õpilaste klassi õpilasest väljastpoolt valda 14 õpilast, so 16%.

Õpiraskustega klassid on kaasatud kõikides koolielu tegevusvaldkondades (ühised õppekäigud, huvitegevus, kooliüritused, valikained).

Koolis on palju aastaid pidevalt töötanud **õpiabirühmad**. Viimasel paaril õppeaastal on õpiabirühma saanud pakkuda ainult õpiraskustega õpilaste klassidele.

Kõigil õpiraskustega õpilaste klassi õpilastel on võimalik osaleda kahes õpiabirühma tunnis, millest ühes keskendutakse rohkem keele õppimisele, teises matemaatika õppimisele. Mõlemas tunnis on õppesisu ja erinevate ülesannete täitmine suunatud

õpilaste taju, mälu, kõne, mõtlemise, iseseisvuse, enesekontrolli ja õpioskuste arendamisele ja kujundamisele spetsiaalsete võtete ning ainealase materjali kaudu..

Õpiabirühma tunniks on õpetajate töökavade koostamise aluseks kooli õppekavas olev „Õpiabi ainekava“.

Õpiabirühma tunnid on integreeritud klassi tunniplaani sisse. Vajadusel viiakse tunde läbi ka pärast õppetunde

Koolis töötab mitmeid õpetajate aineühendusi – ainekomisjone, sealhulgas **õpiraskustega õpilaste klasside õpetajate koondis**, mille eesmärgiks on kogemuste vahetamine kolleegide vahel nii koolis kui väljaspool kooli (erivajadustega õpilaste koolide külastamine) enesetäiendamise eesmärgil; HEV teematikat puudutavate dokumentide ja juhendite analüüsimine, vajadusel täiendamine ja uute koostamine; erinevate HEV teematikat puudutavate ürituste läbiviimine; ettepanekute tegemine kooli juhtkonnale HEV töö paremaks korraldamiseks.

Kooli õpiabi korras nähakse ette **koduõppe** rakendamise võimalus.

Viimasel kolmel õppeaastal on ühele 9. klassi noormehele rakendatud **kombineeritud koduõpet**, kus õpilase õppetöö toimub kooli ruumides ning temale rakendatakse põhiainetes vähemalt 8 tundi (käesoleval õppeaastal 11 tundi) individuaalset õppimist õpetajaga ning ülejäänud aja on õpilane kaasatud klassiga ühistundides , kui tervislik seisund seda võimaldab.

Individuaalne õppekava (edaspidi IÕK) on käesoleval õppeaastal koolis rakendatud ainult koduõppel olevale õpilasele. IÕK-ga nähakse antud juhul ette erisused õppetöö ajas ja kohas, sest õppekavaga ette nähtud ainete sisu ja teadmised -oskused omandab õpilane nädala lõpuks võrdset klassikaaslastega. Erisused klassist nähakse ette ajaloo õppimisel, sest õpilane on ajaloo huviline ning osaleb olümpiaadidel. Käesoleval õppeaastal saavutas ta ajaloo-olümpiaadi maakonnavoorus 2. koha.

Koolis on välja töötatud oma IÕK vorm, milles märgitakse ära IÕK rakendamise alus, vanemaga sõlmitud kokkulepe, IÕK rakendamise korralduse ja kasutatavate tugiteenuste loetelu, fikseeritakse ära soovitud tulemused. Kolm korda õppeaastas on ette nähtud IÕK täitmise analüüs, mis kajastatakse IÕK lisas. IÕK juurde kuuluvad ainekavad nädalate kaupa.

I kooliastme õpilastel võimaldatakse koolis osaleda **pikapäevarühmas**. Käesoleval õppeaastal osaleb pikapäevarühmas lisaks 4. klassi õpilasi. Pikapäevarühmad töötavad vastavalt graafikule ja päevakavale, mis on kajastatud e-päevikus, samuti on e-päevikus sissekanded õpilaste kohaloleku ja päeva tegevuste kohta. Rühmas võimaldatakse tuge ja järelevalvet õppetööst vaba aja sisustamisel bussiga sõitvatele õpilastele ning pakutakse pedagoogilist juhendamist ja suunamist õpiülesannete täitmisel. Pikapäevarühma lapsi toitlustatakse.

1957. aastast (kaasaegselt renoveeritud aastal 2008) on koolil oma **õpilaskodu**.

Õpilaskodu eesmärgiks on majanduslikult ja sotsiaalselt vähemkindlustatud peredest pärit õpilastele normaalsete õpi- ja elamistingimuste loomine. Õpilaskodus loob kool õpilasele soodsad tingimused sotsiaalsete oskuste arendamiseks, õppimiseks, enesearendamiseks, suhtlemiseks, huvitegevuseks, vaba aja sisustamiseks ning puhkamiseks arvestades õpilaste individuaalseid vajadusi.

Käesoleval õppeaastal elab õpilaskodus 19 põhikooli õpilast. Õpilaskodus elavatest põhikooli õpilastest on 2/3 oma valla lapsed, kelle jaoks õpilaskodu tingimused võivad olla paremad kui kodus. Kuus õpilaskodu last õpib õpiraskustega laste klassis. Õpilaskodus on kaasaegselt sisustatud 2-kohalised toad, köök-söögituba, puhkeruum, võimalus veeta vaba aega (TV, arvuti, internet, lauamängud). Samas hoones asub valla ujula, võimla, jõusaal, maadlusaal jm sportimiseks sobilik. Kord nädalas saavad õpilaskodu lapsed käia tasuta ujumas, kaks korda nädalas lasketrennis. Samuti on neile võimaldatud tasuta käia maadlustrennis.

Üheks sagedamini rakendatavaks tugimeetmeks on **õpetajate konsultatsioonid**. Konsultatsiooniajad on kantud e-koolis tunniplaani. Mitterahuldava trimestrihinde puhul on esmaseks meetmeks kohustus osaleda konsultatsioonides.

Sotsiaalpedagoogi tegevuse eesmärgiks koolis on esilekerkivate sotsiaalsete probleemide ennetamine ja lahendamine pedagoogiliste meetoditega. Sotsiaalpedagoog on õpilase sotsialiseerimisprotsessi toetaja. Sotsiaalpedagoogi kabinet asub koolimajas käidavas koridoris, kus õpilastel on kerge spetsialisti leida.

Sotsiaalpedagoogi otsesed töövaldkonnad on: koolikohustuse täitmise jälgimine; õpi-, käitumis- ja kohanemiskustega laste ja nende lähikeskkonnaga tegelemine; koolivägivallajuhtumite lahendamine; laste, vanemate ja õpetajate nõustamine; kuriteoennetus ning koostöö lastekaitse-, sotsiaalhoolekande- ja korrakaitseüsteemidega. Töös kasutab sotsiaalpedagoog nii individuaalnõustamist kui ka rühmatööd. Sotsiaalpedagoog koordineerib võrgustikutööd, mis on vajalik õpilase toetamiseks ja abistamiseks nii koolis kui väljaspool kooli.

Koolipsühholoog tegeleb õpilaste koolis edasijõudmise toetamisega, lastevanemate nõustamisega ja konsulteerimisega ning õpetajate abistamisega laste koolis edasijõudmiseks. Koolipsühholoog nõustab õpilasi individuaalselt, grupiviisiliselt klassides, õpilasi koos perega, õpilasi koos klassijuhataja või aineõpetajaga.

Koolipsühholoog nõustab vajadusel õpetajaid, selgitades neile lapse õppimist ja käitumist mõjutavaid tegureid ning abistades uute kasvatusvõtete ja lahenduste leidmisel lapse normaalse isiksusliku arengu toetamisel ning oma igapäevaelu ja kohustustega toimetulemisel. Vajadusel viib koolipsühholoog läbi teste õpilase vaimsete võimete hindamiseks ja edasiste sammude planeerimiseks.

Üldjuhul tuleb õpilane psühholoogi juurde lapsevanema või õpetaja soovitusel, kuid kindlasti lapsevanema teadmisel ning kuni 6. klassi õpilase õpiraskuste puhul koos lapsevanema(te)ga.

Koolipäevadel 8.30-16.30 on koolis võimalik saada **meditsiinilist nõustamist** ja abi. Koolis töötab medõde, kes osaleb õpilase arengut soodustava keskkonna loomises ja õpilase tervisekasvatuse protsessides koolis, teeb ennetustööd, abistades õpilast nii füüsiliste kui vaimsete probleemide ennetamisel.

Raamatukogu töötaja tegeleb andekate õpilastega, kus tegevuse pearõhk on otsitava teabe määramisel ja selle käsitlemise oskusel ja valmistab õpilasi ette õpioskuste olümpiaadiks. Samas on raamatukogutöötajad sageli ka HEV lapse ärakuulaja ja nõustaja rollis.

Koolis on loodud osalise tööajaga karjäärinõustaja ametikoht. Karjäärinõustaja teeb koostööd maakonna karjäärikeskusega, kooli õppealajuhatajaga, klassijuhatajatega, sotsiaalpedagoogiga, psühholoogiga ja huvijuhiga. Ta koordineerib õpilastega

karjääriplaneerimise eesmärgil toimuvaid arenguestlusti, testide läbiviimist, ettevõtete külastusi, 9. klasside kohtumise õppealajuhatajaga ja keskkooli õppesuundade juhtide ja õpilastega, lahtiste uste päevi, õpetajate päeva, töövarjupäeva, õpilaste kohtumisi vilistlastega ja erinevate elukutsete esindajatega .

Koolis peetakse **huvitegevust** õppe- ja kasvatustöö oluliseks osaks. Huvitegevuse eesmärgiks on välja selgitada kõrgendatud võimete ja huvidega õpilased ning võimaldada neil tegeleda huvialadega vabal ajal. Aineriingid toetavad koolis õppeprotsessi ja ennetavad õpilaste õpi- ja käitumisprobleeme ning aitavad andekatel õpilastel tegeleda süvendatult huvipakkuva ainevaldkonnaga. Kooli üritustele kaasatakse õpiraskustega klassi õpilased võrdselt teiste klassidega.

Käesolevast õppeaastast toimib koolis pärast mitmeaastast vaheaega jälle **tunnirahu klass** ja seda õpetajate enda initsiatiivil ning korraldusel. Tunnirahu klassi saadetakse õpilane, kes antud hetkel ei ole suuteline koos teistega töötama takistades kogu klassikollektiivi töötamist. Tunnirahu tunnis viibivate õpetajate kohta on koostatud tunniplaan ja e-päevikus on avatud tunnirahu päevik, kus kajastub nii õpilase nimi, õpilase ära saatnud õpetaja ja tunnirahu ruumis oleva õpetaja nimi.

Sekundaarse mahajäämuse ennetamiseks õppetöös pööratakse koolis suurt tähelepanu **koolikohustuse täitmisele**. Õppealajuhatajal on paljude aastate (järelevalve käigus oli võimalus näha alates aastast 2007) lõikes võrreldud õpilaste puudumisi klasside kaupa, puudumiste arvu ühe õpilase kohta. Eraldi tegeletakse põhjuseta puudumistega. 2011/2012. õppeaastal oli koolis üheks prioriteediks tegelemine koolikohustuse täitmisega.

Koolis on moodustatud **koolikohustuskomisjon** (käskkiri september, 2008), kuhu kuuluvad õppealajuhataja, sotsiaalpedagoog, õppesekretär, valla lastekaitsetöötaja, valla sotsiaaltöötaja ja õpetaja (kelle klassil eelmisel aastal olid puudumistega probleeme). Komisjon tuleb kokku vajaduspõhiselt. Viimane koosolek oli eelmise õppeaasta kevadel.

Käskkirjaga (november, 2007) on kooli psühholoog kinnitatud **vastutajaks HEV õpilaste** dokumentatsiooni vormistamisel ja maakonlikule nõustamiskomisjonile esitamisel ning kooli esindajaks maakondlikus nõustamiskomisjonis.

Koolis on moodustatud kooli **nõustamiskomisjon**, kuhu kuuluvad psühholoog, sotsiaalpedagoog, logopeed, õppealajuhataja ja meditsiinitöötaja. Nõustamiskomisjonis saavad suuniseid õpilased oma käitumise korrigeerimiseks, vanemad nõuandeid ja soovitusi lapse toetamiseks kodus ning vajadusel julgustust erialaspetsialistide poole pöördumiseks. Õpetajatele jagatakse näpunäiteid, kuidas eriliste laste arengut konkreetses olukorras toetada.

Igal neljapäeval peavad nõu **tugivõrgustiku juhtisikud**: sotsiaalpedagoog, õpilaskodu kasvataja, meditsiiniõde, psühholoog. Arutelu käigus analüüsitakse, kuidas läheb HEV-õpilastel, keda ja kuidas on vaja aidata. Olulised kokkulepped on protokollitud.

Vestlusest kooli juhtidega selgus, et HEV õpilaste probleeme käsitleb ka **direktori nõukogu**, mis käib koos regulaarselt korra nädalas.

Kui õpilasele on koolis rakendatud kõik tugisüsteemi meetmed toetamaks tema liikumist klassist klassi, kuid vaatamata sellele tekib mahajäämus õppetöös, siis suunatakse õpilane direktori käskkirjaga maakonna nõustamiskomisjoni sobiva õppekava leidmiseks. Õpilasele ja tema vanemale või seaduslikule esindajale, kellele nõustamiskomisjon on soovitanud **lihtsustatud õppekava**, teeb kool ettepaneku asuda õppima kooli, kus toimub õppetöö lihtsustatud õppekava järgi. Käesoleva ajani ei ole koolis õppinud ükski õpilane lihtsustatud õppekava järgi.

2013/2014. õppeaasta üheks prioriteediks on koolisisene koostöö HEV õpilaste toetamiseks ja lastevanemate nõustamiseks (vastutaja sotsiaalpedagoog). Samuti muuta huvitegevuse vallas koostöö klassijuhatajatega tihedamaks ja infovahetus tõhusamaks (vastutaja huvijuht.)

Õppeaasta prioriteedid tulenevad eelmise õppeaasta töö analüüsist ning töötajate poolt arengueestlustel tehtud ettepanekutest.

Kooli õppealajuhataja eestvedamisel tegeletakse koolis sihipäraselt ja järjepidevalt **andekate õpilastega**. On ette nähtud, et õpetaja korrastab regulaarselt õppekavas määratletud tegevusi nii, et andekad õpilased saaksid töötada tempos ja tasemel, mis vastab nende võimetele, julgustavad õpilasi silma paistma, olema loovad, tootlikud ja juhtivad. Tööd andekate õpilastega toetab õppetöö korraldus homogeensetes gruppides - koolis on kolm paralleelklassi, vajadusel grupeeritakse õpilased tundideks.

Töö andekate õpilastega oli üheks prioriteediks 2009/2010. õppeaastal. Tulemuseks seati olla edukas maakondlikel olümpiaadidel ning püsida oma tulemustega maakonna esimese viie hulgas. Eesmärgi saavutamiseks rakendati järgmisi meetmeid: õpetajate koolitus, multiintelligentsuse uuringud, loovuse toetamine, TÜ Teaduskoolis õppimine (võrdsustati valikaine õppimisega koolis), olümpiaadivõitjate ja juhendajate tunnustamine. Lapse tegevuse väärtustamiseks ja kodule positiivse tagasiside andmiseks märgitakse alates 2009/2010. õppeaastast klassitunnistusele õpilase osalemine ja saavutused aineolümpiaadidel.

Kooli töötajate tunnustamise korra lisas on kirjeldatud kooli edukas õpetaja, kus muuhulgas on sätestatud, et eduka õpetaja õpilaste tasemetööde ja eksamite tulemused on maakonna keskmisest kõrgemad, õpilased osalevad aktiivselt maakonna olümpiaadidel ja konkurssidel ning tulemused on maakonna keskmisest kõrgemad, Maakonnas 2012. aastal läbi viidud uuring näitas, et kooli pedagoogid panustavad õpilaste ettevalmistamisel aineolümpiaadideks oma ressursse (aega ja materjale) maakonna keskmisest enam.

Tulemuseks on see, et kooli õpilased on saavutanud maakondlikel ja üleriigilistel olümpiaadidel pidevalt auhinnakohti (2012/2013. õppeaastal oli kool põhikooli õpilaste auhinnakohtade absoluutarvult maakonnas teine, auhinnakohti ühe õpilase kohta aga oli teistest koolidest palju rohkem. Üleriigilistele aineolümpiaadidele kutsuti 2011/2012. õppeaastal koolist 17 õpilast, mis oli maakonna koolidest kõige enam; 2012/2013. õppeaastal kuus õpilast)

Tartu Ülikooli Teaduskooli kursustel on viimastel õppeaastatel osalenud kolm õpilast. Rohkem õpilasi osales 2008/2009. aastal (12).

2.1.2. Tugispetsialistide koosseis ja ettevalmistus.

Valla korraldusega on ette nähtud 1,0 logopeedi ametikohta, 1,0 sotsiaalpedagoogi ametikohta, 2 pikapäevarühma kasvataja ametikohta, 1 psühholoogi ametikoht, 1 meditsiiniõde ametikoht ja kaks õpilaskodu kasvataja kohta.

Õpiraskustega õpilaste klasside õpetajad ja õpiabirühmade õpetajate ametikohad on arvestatud õpetajate ametikohtade hulka.

Tabel 3. Tugispetsialistide ja tugimeetmeid rakendavate pedagoogide ametikohad ja osalemine täienduskoolitustel

Ametikoha nimetus	Kehtestatud ametikohtade arv	Täidetud ametikohtade arv	Ametikohal töötavate pedagoogide arv	Pedagoogide arv, kes on osalenud ametikohaga seotud eripedagoogilisel kursusel viimase viie	
				EHIS	Dok
Eripedagoog	0	0	0	0	0
Logopeed	1	0	0	0	0
Koolipsühholoog	1	0,5	1	1	1
Pikapäevarühma kasvataja	2	2	4	4	4
Õpilaskodu kasvataja	2	2	2	0	1
Õpiabirühma õpetaja	0	1,5	7	7	7
Sotsiaalpedagoog	1	1	1	1	1
HEV õpilaste klassi õpetaja	0	0	0	0	0
Õpiraskustega õpilaste klassi õpetaja	0	12	37	37	37
Eesti keele kui teise keele õpetaja	0	0,09	1	1	1
Meditsiiniõde	1	1	1	0	1
Kokku	8	20,09	54	51	53

Koolis puudub **logopeed**. Õpiabirühma ja õpiraskustega õpilaste klassi õpetajatel on olemas eripedagoogikaalne pädevus ja nad on suutelised erispetsialisti nõuannete alusel õpilast aitama. Kooli õppealajuhatajal on omandatud parandusõppe õpetaja lisaeriala, kooli õpilaskodu kasvatajal on bakalaureuseharidus eripedagoogika alal. Koolis töötab 16 õpetajat, kellel on läbitud 160-tunnine eripedagoogikaalne koolitus.

Vajadusel suunatakse õpilane logopeedi juurde maakonna keskusesse. Õpilase vanematega ja/või logopeediga lepitakse kokku, et logopeed annab lapsele kaasa tegevuskava, mille alusel ta peab õppima ja harjutama.

Käesoleval aastal töötas selliselt üks 1. klassi õpilane, kes oli juba I poolaasta lõpus ei vajanud enam logopeedi abi.

Kõigi õpilaste logopeedilise abi vajadust spetsialisti poolt testitud ei ole ja EHISes logopeedilist abi vajavad õpilased ei kajastu.

Kooli **sotsiaalpedagoog** töötab 1,0 ametikohaga. Tal on kõrgharidus käsitöö-õpetajana ning rakenduskõrgharidus sotsiaaltöö alal. Ta on läbinud kooli sisekoolituste raames HEV õpilaste õppega seotud koolitusi. Lisaks viimase viie aasta sees 40-tunnise koolituse „Õpetaja suhtlusoskused“ , „Diabeedihaige lapse toimetulek“ (2,5 tundi), „Sotsiaalpedagoogika õppe- ja kasvatustegevuses“ (7 tundi) ja mitmeid lapse loovuse arendamisega seotud koolitusi.

Kooli **psühholoog** töötab 0,5 ametikohaga. Ta on lõpetanud Tallinna ülikooli koolieelse pedagoogika ja psühholoogia erialal ning läbinud samas 1-aastase õpetajakoolituse. Psühholoog on lisaks kooli sisekoolitustele läbinud viimase viie aasta jooksul mitmeid psühholoogiaalaseid koolitusi, nende hulgas „Aspergeri sündroomiga noortele sotsiaalsete oskuste õpetamine mänguterapeutiliste tehnikate abil“ (40 tundi) , „Hüpnooteraapia-psühholoogia“ (1128 tundi).

Pikapäevarühma kasvatajatena töötab neli õpetajat, kellel on pedagoogiline kõrgharidus ja kes kõik on läbinud 160-tunnise eripedagoogikaalase koolituse. Viimastel aastatel on nad läbinud mitmeid lühemaid eripedagoogikaalaseid koolitusi.

Pikapäevarühma kasvatajad töötavad kokku 2 ametikohal, millest EHISes kajastub 0,9 ametikohta. 1,1 ametikohta on täidetud õpetaja üldtöötaja arvelt. Kolme pikapäevarühma tööaeg on igal koolipäeval pärast tunde kuni kella 16-ni.

Õpiraskustega klassides õpetab käesoleval õppeaastal kokku 37 õpetajat. Õpiraskustega klassi õpetajatel on kõigil pedagoogiline kõrgharidus ja nad on viimastel aastatel läbinud eripedagoogikaalaseid koolitusi.

Seitsmest **õpiabirühma õpetajast** on kuus õpetajat läbinud 160-tunnise parandusõppe koolituse ja ühel õpetajal on koos klassiõpetaja haridusega omandatud parandusõppe õpetaja lisaeriala. Õpetajad on ka viimastel aastatel läbinud HEV õppega seotud koolitusi.

Õpilaskodus töötavad **päevakasvataja ja öökasvataja**. Päevakasvatajal eripedagoogikaalane bakalaureuseharidus ja ta on kooli sisekoolituste raames läbinud HEV õpilaste õppega seotud koolitusi. Lisaks on õpilaskodu kasvataja läbinud koolitusi MTÜ „Õpilaskodu -võimalus areneda“ raames koolitusi („Väärtuskasvatus õpilaskoduga koolis“ (28 tundi), „Väärtuskasvatus läbi lastega filosoferimise“ (14 tundi).

Öökasvataja on keskharidusega, ta ei ole osalenud kooli sisekoolitustel ning temaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.

Eesti keel teise keelena õpetajal on kõrgharidus algõpetuse metoodika erialal, ta on pika staažiga õpiraskustega klassi õpetaja ja I ja II kooliastme eesti keele õpetaja. Ta on läbinud 160-tunnise eripedagoogika koolituse ning 78 tunnise koolituse „Õpiabirühma ja väikeklassi võimalusi õpilase arengu toetamises“ . Lisaks on ta läbinud mitmeid lühemaid eripedagoogikaalaseid koolitusi. Eesti keelt teise keelena õpetab ta esimest aastat ning teeb seda oma õpetajakogemuse baasil.

Kooli üks õpetaja omandab käesoleval ajal teist kõrgharidust eesti keel teise keelena õpetajana.

Kooli tugispetsialiste ja kõiki õpetaid on viimastel aastatel läbi koolituste sihipäraselt püütud toetada töös HEV õpilastega.

Viimase viie aasta jooksul on koolis korraldatud palju eripedagoogikaga seotud koolitusi:

Aeg	Koolitus	Tunde	Osalejate arv
21.10.2013	Juriidilised määrused, eeskirjad ja seadused, mis reguleerivad õpetaja ja õpilase suhteid ning kooli tööd.	4	45
19.10.2013	Hariduslike erivajadustega õpilaste õpe ja IKT	20	24
3.10.2013	Mis murdub murdeas	2	29
19.04.2013	HEV õpilase õppe korraldamine. Käitumise tugikava HEV õpilasele.	4	25
8.02.2013	Kadrina Keskkooli sisekoolitus "Laste agressiivsuse kujunemine ja selle tagajärjed"	4	44
4.01.2013	Sisekoolitus teemadel: "Väärtuste mäng ja väärtused", "Hindamine", "Mentorlus", "e-Twinning"	6	45
6.11.2012	Hindamine õppimise huvides: kujundava hindamise mõju motivatsioonile (lühivariant)	8	25
15.06.2012	Diagnoosiga ja diagnoosita	4	36
15.06.2012	Väärtuspõhine juhtimine ja õpetamine	8	40
18.11.2011	Diagnoosiga ja diagnoosita erivajadustega lapsed. Individuaalsete õppekavade rakendamine.	5	46
14.01.2010	Hea kool andekale on hea kool kõigile	4	37

Tugispetsialistidest on EHISesse kantud psühholoog ja sotsiaalpedagoog. Õpiraskustega õpilaste klassides antavad tunnid on eristatavad märgiga „erivajadusega“, EHISes kajastuvad ka õpiabirühma tunnid ning pikapäevarühma tunnid. EHISesse ei ole kantud õpilaskodu kasvatajaid.

2.1.3. Õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad erisused.

Õppekeelest erineva koduse keelega lapsi on põhikoolis 19. Kuuele õpilasele (1.-4. klassini) rakendatakse nädalas kaks tundi eesti keel teise keelena õpet.

Õpetaja koostas õpetamiseks töökava, mille alusel käsitletakse iga kuu erinevat teemavaldkonda. Sõnavara õpitakse läbi draamaõpetuse.

Tabel 4. Õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad tugin

Tugimeetmed	Erineva emakeelega õpilaste arv	
	EHIS	Dok
Individuaalne õppekava	0	0
Eesti keel teise keelena	6	6
B-võõrkeele õppes- loobumine	0	0
Emakeele- ja kultuuriõpe	0	0
Koolipsühholoogiline abi	0	0
Logopeediline abi	0	0
Kokku	6	6

EHISes kajastatud andmed on õiged.

Kooli eesti keele õpetaja on omandamas lisaeriala eesti keel teise keelena.

2.2. Pedagoogide täienduskoolituse korraldamine (vt tabelid 5–6)

2.2.1. Pedagoogide täienduskoolituse võimaldamisel lähtumine kooli õppekavas, arengukavas, üldtööplaanis, sisehindamisel määratletud põhisuundadest ja -valdkondadest ning riiklikest prioriteetidest.

Kolme õppeaasta sisehindamine viidi koolis läbi 2010. aastal enne uue arengukava koostamist. Selle käigus fikseeriti, et personali koolituste kavandamine tuleneb õppeaasta eesmärkidest ja sisehindamise tulemustest; ulatusliku koolitusvajaduse korral kasutatakse sisekoolitust; koolivälistel koolitustel omandatud teadmisi edastatakse ainekomisjonide kaudu; häid võimalusi kogemuste saamiseks ja jagamiseks pakuvad maakonna ainesektsioonid, mille tööst võtab pedagoogiline personal osa. Parendust vajavana toodi välja teenindava personali koolitusvajaduste väljaselgitamine, koolitustele rahaliste lisavahendite leidmine, tasuta koolitusvõimaluste aktiivsem kasutamine, täpsema koolitusplaani koostamine.

Kooli 2010-2015 arengukava ühe osana on kehtestatud „Õpetajate täienduskoolituse kava“, kus on fikseeritud koolitusstrateegia ja -põhimõtted ning viieks aastaks kuude lõikes sisekoolitus järgnevate valdkondade kaupa: õpetamismetoodika (interaktiivsed meetodid ja IT võimalused), HEV õpilaste toetamine (õpi- ja käitumisabi osutamine, loovus ja andekuse arendamine); lapse arengu psühholoogia; õpetaja enesemotivatsioon, suhtlemisoskus ja meeskonnatöö; kooli- ja õppekavaarendus. Vastavalt plaani täitmisele on kooli dokumentatsioonis kajastatud koolituse läbi viinud asutus, koolitaja ja konkreetne koolitusteema.

Lisaks eelmises punktis loetletud HEV õpilaste õppega seotud koolitustele on kehtiva arengukava perioodil toimunud veel näiteks järgmised koolitused:

Kuupäev	Koolitusasutus	Koolituse nimetus	Maht tundides	Osavõtjaid
3.01.2014	Rocca al Mare Kool	Millised on minu ülesanded ja roll õpetajana 21. sajandi koolis	5	42
25.01.2013	Koolituskeskus A M I	Loovalt uurima ja uurivalt looma: praktilise, loov- ja uurimistöo koostamine ja juhendamine	54	13
18.06.2012	Koolituskeskus A M I	Loovalt uurima ja uurivalt looma	54	21
11.01.2012	Merlecons ja KO OÜ	Loovtöö. õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamine ja hindamine	8	28
9.01.2012	Tiigrihüppe SA	Ühistöö vahendid õppetöös	20	11
6.12.2011	Tiigrihüppe SA	Esitlused õppetöös ja nende jagamine internetis	20	13
2.11.2010	Merlecons ja Ko OÜ	Gümnaasiumi riiklikule õppekavale ülemineku kavandamine	8	45
31.08.2010	Merlecons ja Ko OÜ	Põhikooli riiklikule õppekavale ülemineku kavandamine	8	42

„Õpetajate täienduskoolituse kavast“ selgub, et koolis lähtutakse põhimõttest, kus kõik tahavad õppida ja areneda. Koolituste eesmärkideks on õpilastele toetava arengu- ja õpikeskkonna loomine, et õpetaja/koolitõtaja oleks õpivõimeline ja arenemisaldis, tuleks toime õpilastele toetava arengu- ja õpikeskkonna loomisega igas koolisituatsioonis.

Järelevalve käigus võis veenduda, et koolis on palju kõrge sisemise õpimotivatsiooniga õpetajaid. Sellest annavad kinnitust ka läbitud koolituste loetelu ja koolitustundide maht.

Kooli direktori 03. septembri 2012 käskkirjaga on koolis kehtestatud „Kooli töötajate täienduskoolituse kord“, milles samuti on sätestatud koolitusstrateegia, koolituspõhimõtted, vastutusala ja korraldamine.

Koolitusvajaduse analüüsimisel juhendatakse kooli arengukavast; sisehindamise aruandest; õpetajate kirjalikest eneseanalüüsist; ainekomisjonide kirjalikest eneseanalüüsist; õppeaasta põhitegevuse tulemuste analüüsist; töötajatega läbiviidud arenguestluste tulemuste analüüsist; õpilaste rahulolu küsitluste (kirjalikud) tulemuste analüüsist.

Täienduskoolituse korra alusel vastutab õppealajuhataja oma alluvate tööalase pädevuse eest: osaleb koolitusstrateegia ja -põhimõtete väljatöötamisel, selgitab välja alluvate koolitusvajaduse, tagab võimaluse koolitusettepanekute tegemiseks, osaleb koolituse tulemuslikkuse hindamisel ja toetab õpitu rakendamist töösituatsioonis. Õppealajuhataja vastutab asutuse eesmärke toetava süsteemse ja tulemusliku koolituse korraldamise eest, juhhib ja suunab asutuse koolitustegevust ja selgitab ainekomisjonide abil välja otseste alluvate koolitusvajaduse ja hindab nende koolituse tulemuslikkust, toetab õpitu rakendamist töösituatsioonis.

Täienduskoolitust käsitletakse koolis sisekoolitusena ja väliskoolitusena. Sisekoolitus planeeritakse ja kavandatakse igaks õppeaastaks ja plaan kinnitatakse augustikuu õppenõukogus.

Ainealase ja metoodilise täiendkoolitusena käsitletakse ka erinevatelt kursustelt saadud kogemuste jagamist koolis kogu kollektiivile, esinemist loengutega maakonna ja vabariigi õpetajatele, individuaalset või koostöist uurimistöid, mille tulemused avaldatakse laiemale avalikkusele. Veel käsitletakse sisekoolitusena kooliarendustegevust, nagu kooli õppekava ja arengukava arendamine, töörühmade edukat juhtimist, töörühmas aktiivset osalemist, mentorlust kestvusega vähemalt üks kuu.

Õpetajad ja töötajad vastutavad oma pädevuse arendamise ja enesetäiendamise eest, osalevad kooli sisekoolitustel, samuti koolitusvajaduse ja koolituse tulemuslikkuse hindamisel, teevad ettepanekuid koolituse paremaks korraldamiseks.

Õppeaasta alguses kinnitatakse õppenõukogus üldtööplaani eraldi õppeaasta koolitusplaan, milles planeeritakse ja kavandatakse sisekoolitus õppeaastaks. Käesoleva õppeaasta koolitusplaan kohaselt on 2013/2014. õppeaastal sisekoolituses põhirõhk jagamisel, sealhulgas üksteise tundide ja ürituste külastamisel. Paaniti mitu koolitust „õpetajalt õpetajale“.

Täienduskoolituse teemadest plaaniti õppeaastaks: väärtuspõhine õppekasvatustegevus; õppekava läbivad teemad; õppekava üldpädevused; infopädevus; õppija arengut toetavad innovaatilised ja loovad õpistrateegiad aines; õppijate võimete ja individuaalsusega arvestamine õppekasvatustegevuses; HEV õpilastega tehtava töö kogemusi teistes koolides; käitumisraskustega õpilastega toimetulek; keskendumisoskuste arendamine; kuidas aidata last, kellel on mure ja/või probleemid ja kodust tuge ei ole ning õpetaja juriidiline pädevus selles valdkonnas; düskalkuuliku äratundmine ja abistamine; õppima õppimine; kujundav hindamine I kooliastmes; suhtlemisoskus, mõjutamisvahendid probleemide lahendamiseks erinevates kooliastmetes.

Paljud nimetatud teemad leiavad käsitlemist koolitustel „õpetajalt õpetajale“.

HEV õpilaste õppe alal kogemuste vahetamiseks külastati 2014. aasta jaanuaris Rocca al Mare Kooli. OÜ Mõttemaru lektor viis 21. oktoobril koolis läbi koolituse „Juriidilised määrused ja eeskirjad, mis reguleerivad õpetaja ja õpilase suhteid ja kooli tööd“.

Kooli üldisest koolitusplaanist lähtuvalt planeerivad ainekomisjonid õppeaastaks oma koolitused. Kooli pedagoogid on aktiivsed osalejad maakonna õpetajate aineseksioonides. Kolm õpetajat ja õppealajuhataja juhivad maakondlikke aineseksioone.

Käesoleva õppeaasta I poolaastal viidi koolis läbi uuring professionaalse õpikogukonna vajaduste ja võimaluste kohta. Juhtkonna arvates on kooli õpetajad professionaalse õpikogukonnaga sarnaseid töörühmi varemgi ellu kutsunud ja läbi viinud ning näeb nende rakendamiseks potentsiaali just õppeainete ja õpetajate vahelises lõimingu ja koostöös. Õpetajate küsitlusest ja juhtkonna arvamusel lähtuvalt leidis töö koostaja, et koolis võiks moodustada professionaalse õpikogukonna, kus jagatakse üksteisega kogemusi töös õpi- ja käitumisraskustega õpilastega, ning mis lisaväljundina töötab välja parimate praktikate virtuaalse kogumiku töös õpi- ja käitumisraskustega õpilastega.

2.2.2. Pedagoogide täienduskoolituse tulemuslikkuse analüüsimine, täienduskoolituse rahastamise allikad ning andmete õigsus EHISes.

Pedagoogide koolitustundide üle peetakse arvestust EHISes. Koolitusel osalenud pedagoog esitab koolitustõendi juhiabile, kes sisestab andmed EHISesse. Muu personali koolitustõendite koopiad säilitatakse töötaja isiklikus toimikus.

Õpetaja vastutab oma koolitusdokumentide säilitamise eest ise. Järelevalve ajal õpetajatega vesteldes oli võimalik tutvuda õpetajate endi poolt kokku pandud arengumappidega. Õpetajad jälgivad, et neil oleks 160 tundi täienduskoolitust viimase viie aasta jooksul. Pärast koolituse läbimist esitavad õpetajad ülevaate koolituse kohta ainekomisjoni liikmetele, vajadusel töörühmas, direktori nõukogus või õppenõukogus, õpilastele, lapsevanematele. Tagasiside läbitud koolituste kohta ja õpitu rakendamist töös kajastab õpetaja ka oma eneseanalüüsis ja arenguvestlusel õppealajuhatajaga.

Kord aastas (vajadusel rohkem) tavaliselt enne arenguvestlust, palub õpetaja EHISest välja trükkida oma isikukaardi ja kontrollib, et kõik koolitused oleksid EHISesse sisse kantud.

EHISes kajastatud koolituste vastavust tegelikkusele (koolitustõendid) kontrolliti järelevalves valikuliselt. Ilmnes, et mitte alati ei ole digitaalselt allkirjastatud tõendite puhul digiallkirja tõendust.

Vastavalt koolis kehtivatele koolituspõhimõtetele käsitletakse täienduskoolitusena õpetajate tegevust töörühmade juhtimisel või aktiivsel osalemisel nende töös, tegutsemist eduka mentorina, oma teadmiste ja oskuste jagamist kogu kollektiiviga. Nende tegevuste üle peab arvestust õppealajuhataja.

Koolituste tulemuslikkus väljendub ka õpetajate tunnivaatlustes, mida õppealajuhataja teeb regulaarselt. Käesoleval õppeaastal on üheks prioriteediks õppe- ja kasvatustöös kooli väärtuste käsitlemine. Õpetajale kirjalikult esitatavas tunnivaatluse kokkuvõttes toob õppealajuhataja eraldi välja, kuidas ja milliste väärtuste käsitlemist ta tunnis märkas. Iga-aastastel arenguvestlusel õpetajaga analüüsitakse läbitud koolitustest saadud kasu ning planeeritakse järgnevaid koolitusi. Möödunud, 2012/2013. õppeaastal viis õppealajuhataja arenguvestluse läbi ainult ainekomisjoni juhiga, kes oli eelnevalt vestelnud oma komisjoni liikmetega. Muuhulgas oli vestlustel kõneks ka koolitus.

Kokkuvõtted pedagoogide koolitusest tehakse iga õppeaasta lõpus sisehindamise käigus. Õpetajate, juhtkonna ja tugispetsialistide koolitusi eraldi ei käsitleta. Küll aga on välja arvestatud koolitustundide kogumaht, keskmine koolitustundide arv õpetaja kohta ja keskmine koolitustundide arv õpilase kohta. Viimase viie aasta koolitustundide arv ühe õpetaja kohta on vahemikus 80,6 kuni 102,7 ja õpetajate keskmine koolitustundide arv ühe õpilase kohta 6,6 kuni 9,5. Analüüsidest viimaste aastate koolitusi, otsis õppealajuhataja seost õpetajate koolituse mahu ja õpilaste õppekvaliteedi (õppeedukus on koolis olnud suhteliselt stabiilne) ja õpilaste rahulolu vahel. Võib märgata, et aastal, mil õpetajate koolitustundide maht oli suur, õppekvaliteet pisut langes, rahulolu ei muutunud. Küll aga oli õpilaste rahulolu suurem järgmisel aastal. Jätkates samade näitajate võrdlust järgnevatel aastatel, võib öelda, kas järeldused peavad paika ka edaspidi

Tabel 5. Täienduskoolituses osalemine												
	Läbitud tundide arv kokku	Juhid			Õpetajad			Tugispetsialistid			Muu	
		EHIS	Dok	%	EHIS	Dok	%	EHIS	Dok	%	Dok	%
2010/2011. õa-l Eestis	5678,5	508	508	9%	4700	4729	83%	92	92	2%	379	7%
2010/2011. õa-l rahvusvahelistel koolitustel	69	0	0	0	29	29	42%	40	40	58%	0	0
2011/2012. õa-l Eestis	5500	71	71	1%	5258	5258	96%	97	97	2%	74	1%
2011/2012. õa-l rahvusvahelistel koolitustel	112	0	0	0	112	112	100%	0	0	0	0	0
2012/2013. õa-l Eestis	4795	35	35	1%	4052	4052	85%	85	85	2%	623	13%
2012/2013. õa-l rahvusvahelistel koolitustel	62	0	0	0	62	62	100%	0	0	0	0	0
Kokku	16217	614	614	4%	14213	14242	88%	314	314	2%	1076	7%

2010/2011., 2011/2012. ja 2012/2013. õppeaastal korraldatud koolide pedagoogide (juhid, õpetajad, tugispetsialistid) osalemise võrdlus täienduskoolituses, sh osalemine rahvusvahelistel koolitustel, näitab, et suhteliselt suurem koolitustundide arv on õpetajatel, samas ei ole ka juhtide ja tugispetsialistide koolituse maht väike. Suuremal osal pedagoogidest on viie aasta koolitustundide maht 200-300 tunni piires, paljudel veelgi suurem. Alla 160 tunni koolitusi viimase viie aasta jooksul on ainult üksikuid tunde andvatel IT spetsialistidel.

Muu personali hulka kuuluvad kaks õppesõidu õpetajat, meditsiiniõde, kaks raamatukogutöötajat, kaks kantseleitöötajat, majandusalajuhataja, IT laborant, riidehoidja, kaks valvurit, majahoidja. Viimasel kolmel aastal on neist koolitusel käinud üheksa inimest. Üks õppesõidu õpetaja omandab bakalaureuseharidust liikluskasvatuse alal.

Tabel 6. Täienduskoolituse finantseerimine		
Täienduskoolituse finantseerimine 01.01.2012– 31.12.2012	Summa eurodes	Protsent täienduskoolituskulust
Riigi poolt eraldatud vahendid	8000	79,6%
Pidaja poolt eraldatud vahendid	2053	20,4%
Projektidest ja muudest allikatest finantseeritud täienduskoolituskulu	0	
Koolituskulu kokku	10053	100%

Kool on saanud nii suurel hulgal koolitusi pakkuda ainult tänu valla toele. Vald lisas 2012. aastal pedagoogide koolitusele rohkem kui veerandi riigi eraldatust veel juurde.

2.3. Eestikeelse õppe korraldamine vene õppekeelega koolis (tabelid 7-10)

Kool on eesti õppekeelega, millest tulenevalt tabelid 7-10 puuduvad.

III TEMAATILISE RIIKLIKU JÄRELEVALVE PRIORITEEDIST LÄHTUV KOKKUVÕTE

3.1. Hariduslike erivajadustega õpilase õppe korraldamine

Koolis on kümneid aastaid sihipäraselt tegeletud hariduslike erivajadusega õpilastega, nendega, keda on õpetatud riikliku õppekava alusel. Koolis on järjepidev 30-aasta pikkune traditsioon õpiraskustega õpilaste klasside töös. Nende klasside maine on hea. Õpiraskustega klasside õpilased on oma tegevusega täielikult integreeritud kooli ellu. On tavaline, et igast lennus 1-2 õpilast jätkab õpinguid gümnaasiumis.

Lisaks õpiraskustega õpilaste klassidele rakendatakse koolis tugimeetmetena pikapäevarühma, õpiabirühma, õpilaskodu, konsultatsiooni tunde. Vajadusel rakendatakse koduõpet, individuaalset õppekava, eesti keel teise keelena õpet.

Õpiabirühma tunnid toimuvad viimastel aastatel ressursi puudumisest tulenevalt ainult õpiraskustega õpilaste klasside õpilastele.

Tugispetsialistidest töötavad koolis sotsiaalpedagoog ja psühholoog. Kooli meditsiiniõde on täiskohaga kooli töötaja ja on üheks tugispetsialistik. Hariduslike erivajadustega õpilastele pakuvad tuge lisaks eelpool nimetatutele klassijuhatajad, huvijuht, raamatukogutöötaja. Kooli töötajate koosseisus nähakse ette ka koht logopeedile, kuid viimastel aastatel logopeedi koolis ei tööta.

Kooliõpetajaskonnast on suur osa pedagooge läbinud 160-tunnise eripedagoogikakoolituse, üks pedagoog omab eripedagoogikaalase kõrghariduse ja kaks pedagoogi parandusõppe õpetaja lisaeriala.

Koolis toimib HEV õpilaste toetamiseks tugivõrgustik, kuhu kuuluvad sotsiaalpedagoog - HEV koordinaator, psühholoog, meditsiiniõde, õpilasega seotud õpetajad ja kasvatajad. Kõikidele probleemidele ja situatsioonidele lähenetakse konkreetsest õpilasest lähtuvalt.

Kool (vald) on viimastel aastatel palju panustanud pedagoogide koolitustesse HEV õpilase õppe osas. Sisekoolituste kaudu on püütud sihipäraselt tõsta õpetajate eripedagoogikaalast pädevust.

Kooli hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine on kirjeldatud õppekava osaks olevas „Õpiabi ja nõustamise korras“ ning hindamise juhendites. Hariduslike erivajadustega õpilastega seotud sätted on sees klassijuhataja käsiraamatus, õpilaste ja vanemate nõustamise korras, ainesektsioonide aastaplaanides.

Õpilaste õppeedukusest ja koolikohustuse täitmisest, sealhulgas hariduslike erivajadustega õpilaste õppimisest, tehakse kokkuvõtted õppenõukogus iga trimestri lõpus. Vajadusel tuleb kokku kooli nõustamiskomisjon, kuhu kuuluvad sotsiaalpedagoog, psühholoog, medõde, õppealajuhataja. HEV õpilaste käekäiku arutavad oma iganädalastel nõupidamistel koos sotsiaalpedagoog, psühholoog ja medõde. Tööd hariduslike erivajadustega õpilastega analüüsivad õpetajad õppealajuhatajaga peetaval arenguveestlusel.

Kõigile õpiraskustega õpilaste klassi õpilastele (õpiabirühma õpilased) on sisse seatud õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart, mida täidavad klassijuhatajad koostöös aineõpetajate ja tugispetsialistidega. Individuaalse arengu kaartide täitmise eest vastutab kooli HEV õppe koordinaator, kelleks on sotsiaalpedagoog.

3.2. Pedagoogide täienduskoolituse korraldamine

Pedagoogide täienduskoolituse võimaldamisel on koolis lähtutud kooli õppekavas, arengukavas, sisehindamisel ja koolis kehtestatud „Töötajate täienduskoolituse korras“ määratletud põhisuundadest ja -valdkondadest ning riiklikest prioriteetidest.

Kooli arengukava üheks osaks on õpetajate täienduskoolituse kava, milles põhisuundadele lisaks on põhjalikult kavandatud viie aasta sisekoolituse valdkonnad, millega on arvestatud õppekava rakendamist, õpilase arengu toetamist ning õpetaja enda arengu toetamist.

Augustikuu õppenõukogus arutatakse läbi ja kinnitatakse koolitusplaan (eraldi üldtööplaanist). Käesoleval, 2013/2014. õppeaastal on sisekoolitusel suund õpetajalt õpetajale jagamisel.

Kooli õppealajuhataja ülesandeks on küll vastutamine õpetajate professionaalse arengu eest, kuid oluline vastutus lasub ka õpetajal endal, kes ise peab arvestust oma koolitustundide mahu üle (väljavõtte EHIsest, arengumapp), kes jagab koolituselt saadud kõigepealt ainekomisjonis ja vajadusel ka laiemalt, kelle initsiatiivikust õpetajate töörühmades osalemises hinnatakse täienduskoolitusena.

Täienduskoolituste tõhusust hinnatakse õppealajuhataja poolt tunnivaatlustes, õpetajaga arenguveestlusel, ainekomisjonides aastast kokkuvõtet tehes. Alates 2007. aastast on olemas võrdlustabelid pedagoogide koolitustundide kohta, kus on fikseeritud õppeaasta koolitustundide kogumaht, keskmine tundide arv õpetaja kohta, keskmine tundide arv õpilase kohta. Eelmise õppeaasta lõpus püüti leida eelnimetatud näitajate seost õppetöö kvaliteedi ja õpilaste rahuloluga.

Viimase kolme õppeaasta keskmine koolitustundide maht on õpetajatel ligikaudu 280 tundi, juhtkonnal 307 ja tugispetsialistidel 157 tundi.

Vald panustab palju kooli töötajate koolitusse. 2012. aastal moodustasid valla poolt eraldatud vahendid kõikidest koolituskuludest rohkem kui 20%.

3.3. Eestikeelse õppe korraldamine vene õppekeelega koolis

Kool on eesti õppekeelega

IV ETTEPANEKUD

Ettepanekud direktorile

1. Eripedagoogilise abi pakkumiseks laiemale õpilaskonnale võtta võimaluse korral kooli tööle logopeed-eripedagoog.
2. Leida ressursse tavaklasside õpilastele õpiabirühma rakendamiseks.
3. Esitada üldtööplaani osadena kõik õppeaasta suunised ja plaanid: (õppeaasta prioriteedid, õppenõukogude plaan, sisekontrolli plaan, klassijuhatajate üldtööplan, ainekomisjonide plaanid, huvitegevuse ja ürituste plaan).
4. Jätkata sihipärast ja süsteemset tööd õpilaste arengu toetamisel kaasates tegevuste planeerimisse, analüüsimistesse ja otsustustesse tavapäraselt läbi tööühmade kogu õpetajaskonna.
5. Jätkuvalt toetada koolis professionaalsete õpikogukondade loomist ning leida ja kasutada võimalusi sellealase kogemuse levitamiseks.

V ETTEKIRJUTUSED

Ettekirjutusi ei ole

Maaja Valter
inspektor